

det til en fast Institution, men jeg har, som sagt, ikke der villet skille mig fra det øvrige Finansudvalg. Jeg har været med til Forslaget om, at Bestyrelsen af denne Virksomhed skal lægges ind under Universitetet, og det af den Grund, at skal det hedde folkelig „Universitets“udvidelse, skal det ogsaa være det, saa skal det være en Sag, som virkelig har med Universitetet at gøre; og jeg har en Mistanke om, at dette saakaldte Folkeuniversitet kun har haft et Navn efter Universitetet, medens det i Virkeligheden slet intet har haft med Universitetet at gøre. Jeg mener, det er rigtigt, at det kommer til at sejle under det rette Flag, og at det derfor kommer under Universitetets Bestyrelse; naar det skal være en Udvidelse af dets Virksomhed.

I øvrigt skal jeg kun svare paa de Bemærkninger, som faldt over for min Tale i Gaar om Statens Stilling til de 8 kjøbenhavnske og frederiksbergske Latinskolors Sammenslutning. Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Trier) sammenstillede Statens Stilling i dette Tilfælde med Statens Stilling over for Højskolerne og sagde, at naar Staten støttede disse, maatte den jo ogsaa kunne støtte de private Latinskoler. Men disse to Ting kunne aldeles ikke stilles sammen, thi med Hensyn til Højskolerne er Forholdet det, at Staten støtter *samtlig*e Højskoler; naar de opfyldte visse Betingelser, som Staten har stillet, medens der her er Tale om, at Staten ved sin Tilslutning skal støtte disse 8 Skoler i Modsætning til andre kjøbenhavnske og frederiksbergske Latinskoler. Det ærede Medlem mente ogsaa, at vi maatte til at gaa bort fra den tidligere Stilling, vi havde indtaget, og hvor vi havde overladt Undervisningen i Latinskolerne i København til det private Initiativ, at vi maatte gaa over til, at Staten tog sig af denne Sag. Ja, det er en anden Ting; hvis det er det, man vil — og det er muligt, at dette er en Forberedelse dertil — saa maa virkelig denne Sag overvejes i Sammenhæng med hele Spørgsmaalet om Statens Stilling til Latinskoleundervisningen og navnlig ogsaa, som jeg tillod mig at fremdrage i Gaar, om Statens Stilling til dens egne Latinskoler. Man har bebrejdet mig, at jeg kunde tænke paa noget saadant, som at man skulde nedlægge bestaaende Latinskoler i Provinserne eller dog et Par af deres Klasser i visse Tilfælde. Jeg kan ikke se, der er noget mærkværdigt deri, og navnlig forekommer det mig underligt, at man fra Regeringens Side vil bebrejde mig noget sligt, da

hele dette Forslag jo netop hviler paa, at man vil slutte sig sammen i en Institution, for at man der igennem kan nedlægge overflødige Skoler eller overflødige Klasser. Man har indset, at det kan blive nødvendigt at gøre noget saadant, naar denne Institution, som man her vil oprette, skal betale sig, og det forekommer mig da at ligge meget nær, at vi, da Staten selv har en Institution af langt større Rækkevidde, nemlig hele sit Statsskolevæsen, gjorde Begyndelsen med at nedlægge de Skoler, som nu ikke mere have Skygge af Eksistensberettigelse. Saa vidt jeg ved, er der ikke saa farlig langt fra København en Latinskole, hvor der ikke er mere end ca. 60 Elever, og hvor der er et meget stort Apparat til deres Undervisning. De gode Disciple der fra ere ganske overordentlig kostbare for Staten, og der vilde ikke ske nogen som helst Ulykke, om denne Skole blev nedlagt. Da der lige tæt ved er andre Latinskoler, og der kun er nogle faa Mil til København med alle dens Latinskoler, vilde der kunne blive udmærket Anledning for alle Eleverne til at faa tilstrækkelig Undervisning, selv om denne Skole blev nedlagt. Det forekommer mig, at hvis det virkelig skulde være Mening, at man vilde til at reformere den private Latinskoleundervisning paa den Maade, som her foreslaas, vilde det være forstandigt, at man med det samme tog hele Spørgsmaalet om Statens egne Latinskoler op til Revision.

Det ærede før nævnte Medlem sagde endvidere, at der intet var til Hinder for, at de andre Skoler, som ikke ere med i den Ring, der er dannet, kunne komme med; de behøvede jo bare at melde sig ind under Institutionen, saa var der ikke noget i Vejen. Ja, det er meget rigtigt, men hvis de nu ikke ville og ikke ville af ideelle Grunde? Sagen er den, at der kan være flere Grunde til ikke at ville være med i denne Sammenslutning. Der kan være den Grund, at man vil underbyde de andre Skoler i Konkurrencen — det vilde jo være en mindre smuk Bevæggrund — men der kan ogsaa være virkelig ideelle Grunde for, at man ikke vil med. Som jeg tillod mig at paapege i Gaar, maa enhver Skole, der ønsker, at dens Undervisning skal ledes i en bestemt Retning, ønske selv at være Herre over, hvilke Lærere den skal have, og den kan ikke være tjent med at gaa ind under en Institution, hvor den ikke selv raader for, hvilke Lærere den faar og der igennem for, hvilken Aandsretning der i det hele skal gøre sig gældende